

e-ISSN 3083-6018

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: економіко-правові проблеми

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Аналіз змін та адаптації підприємств до міжнародних стандартів фінансової звітності

Ольга С. Бойко ^{1*} ● Лариса М. Очеретько ² ● Надія В. Хоча ³

¹ Одеський національний економічний університет (Україна). Доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту, к. е. н.

² Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна). Доцент кафедри обліку і оподаткування, к. е. н., доцент

³ Львівський національний університет імені Івана Франка (Україна). Доцент кафедри обліку і аудиту, к. е. н., доцент

* Автор-кореспондент, e-mail: boykodo@gmail.com

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.3.03](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.3.03)

Авторське право

© 2025 авторів

Цей твір
ліцензовано на
умовах Ліцензії
Creative Commons
«Із Зазначенням
Авторства –
Некомерційна 4.0
Міжнародна»
(CC BY-NC 4.0).

Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) у національне фінансове поле володіє потенціалом трансформації процесів розвитку бізнесу, формуючи широкі економічні можливості та інтегруючи новітні вимоги. Метою даного дослідження є аналіз змін та адаптації підприємств до міжнародних стандартів фінансової звітності. Особлива увага в дослідженні зосереджена на перевагах та можливостях інтеграції МСФЗ, з-поміж яких – оптимізація кредитно-фінансового забезпечення бізнесу, нівелювання основних ризиків для інвесторів, мінімізація витрат на інтеграцію системи стандартизації. Обґрунтовано, що впровадження міжнародних стандартів забезпечує сприятливі передумови для інтенсифікації рівня прозорості фінансової звітності та розвитку публічного управління в бізнес-секторі, що гарантує оптимізацію інвестиційного клімату. Детерміновано основні супутні ризики та виклики, у тому числі – підвищену ресурсну потребу в адаптаційний період, необхідність налагодження ефективної комунікації між зацікавленими сторонами, важливість моніторингу та контролю. Адаптація національного бізнес-сектору до МСФЗ дозволить не лише оптимізувати процеси фінансової звітності, інвестиційного планування та управління, але й сприятиме досягненню фінансової стабільності суб'єкту господарювання та підвищенню конкурентоспроможності компаній на міжнародному ринку.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

міжнародні стандарти звітності, фінансова звітність, динаміка, адаптація, інвестиційний клімат, бізнес-процеси.

e-ISSN 3083-6018

SOCIAL DEVELOPMENT: Economic and Legal Issues

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Analysis of Changes and Adaptation of Enterprises to International Financial Reporting Standards

Olga Boiko ^{1*} ● Larysa Ocheretko ² ● Nadiia Khocha ³

¹ Odesa National Economic University (Ukraine). Associate Professor of the Department at Accounting, Analysis and Audit, Ph.D. in Economics

² National University "Zaporizhzhia Polytechnic" (Ukraine). Associate Professor at the Department of Accounting and Taxation, Ph.D. in Economics, Associate Professor

³ Ivan Franko National University of Lviv (Ukraine). Associate Professor at the Department of Accounting and Auditing, Ph.D. in Economics, Associate Professor

* **Corresponding Author**, e-mail: boykodo@gmail.com

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.3.03](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.3.03)

Copyright © 2025
by authors

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution – NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

Reliability and transparency of financial statements, prompt identification of inconsistencies and control over the efficiency of financial and economic activities are considered to be issues of primary importance in an unstable operating environment. The introduction of IFRS into the national economic environment in a crisis and amidst socio-political instability has the potential to upgrade the business sector and expand development opportunities. The purpose of this study is to analyze changes and adaptation of enterprises to international financial reporting standards. Particular attention in the study is focused on the advantages and capabilities of IFRS integration, among which-optimization of credit and financial support of business, leveling the main risks for investors, minimizing the costs of integration of the standardization system. The situation is complicated by the rapid dynamics of the macro- and microeconomic environment, which requires the transfer of internationally accepted financial reporting standards with appropriate consolidation in the legal framework. It is substantiated that the introduction of international standards provides favorable preconditions for intensification of the level of transparency of financial reporting and the development of public administration in the business sector, which guarantees optimization of the investment climate. The main related risks and challenges are determined, including an increased resource need for the adaptation period, the need to establish effective communication between interested parties, the importance of monitoring and controlling. Adaptation of the national business sector to IFRS will not only optimize the processes of financial reporting, investment planning and management, but will also help to achieve the financial stability of the entity and increase the competitiveness of companies in the international market.

KEYWORDS

international reporting standards, financial statements, dynamics, adaptation, investment climate, business processes.

1. Вступ

У сучасних реаліях економічного розвитку індикатор надійності, достовірності та прозорості фінансової звітності позиціонується впливовим фактором у контексті розвитку бізнес-сектору та формування ефективних управлінських рішень. МСФЗ репрезентує фінансову документацію як основне надійне джерело фінансової інформації щодо показників стану суб'єкту господарювання та прогнозування їх динаміки.

Трансфер міжнародних усталених норм податкового та бухгалтерського законодавства зумовлює підвищення частоти ймовірних помилок, що актуалізує вагомість забезпечення відповідності фінансової звітності жорстким вимогам щодо достовірності, точності та прозорості. Ситуація ускладнюється стрімкою динамікою макро- та мікроекономічного середовища, що вимагає трансферу міжнародних усталених норм фінансової звітності з відповідним закріпленням у законодавчо-правовому полі.

Міжнародні стандарти фінансової звітності позицінуються універсальною «мовою» фінансової документації в середовищі глобального ринку. Питання змін під їх впливом у практиці фінансової звітності в бізнес-секторі України набуває наразі особливого функціоналу, зважаючи на активні євроінтеграційні процеси та прагнення інтеграції національних компаній до міжнародного ринку на умовах високої конкурентоспроможності. Це підкреслює важливість адаптації підприємств до МСФЗ в умовах нестабільного економічного середовища, що визначає основну проблематику даного дослідження.

2. Огляд літературних джерел

Питання поступу теоретико-методологічного підґрунтя та практичного впровадження системи МСФЗ в умовах національного розвитку бізнес-сектору входить в коло наукових досліджень вітчизняних і закордонних авторів. Зокрема, Я. Скриль, В. Бура [1] резюмують відсутність дієвого алгоритму інтеграції міжнародних стандартів фінансової звітності у національному економічному полі; С. Кононенко та ін. [2] досліджують проблеми забезпечення достовірності інтегрованої фінансової звітності; І. Орлов, Д. Захаров [3] детермінують сутність МСФЗ в контексті функціоналу управлінської діяльності в варіативних умовах економічного середовища.

Водночас І. Шушакова та ін. [4], С. Онешко та ін. [5] звертають особливу увагу на трансформацію інформаційного потенціалу цифрового економічного простору. Ключовими публікаціями останніх років в контексті дослідження впливу змін, інтегрованих міжнародними стандартами у національне поле фінансової звітності, вивченням дотичних викликів позицінуються роботи Г. Ісаншиної [6], Т. Маренич [7], О. Назаренко [8], а також А. Сакун, О. Пристемський [9].

Ряд зарубіжних дослідників, у тому числі А. Alzeban [10], N. Albu та ін. [11], Н. Al-Shaer [12] аналізують підходи до імплементації МСФЗ в існуюче бізнес-середовище, актуалізують значущість управлінських процесів в даному контексті та розглядають низку ймовірних викликів та труднощів.

Водночас наразі низка аспектів адаптаційного процесу до МСФЗ в умовах економічної невизначеності та кризи залишаються маловивченими, що визначає потребу в розширеному дослідженні.

3. Постановка завдання

Мета даного дослідження є аналіз змін та адаптації підприємств до міжнародних стандартів фінансової звітності.

4. Результати та обговорення

Концепція вдосконалення та уніфікації системи фінансової звітності має на меті задоволення динамічних потреб економічного середовища, що трансформується

комплементарно суспільним змінам. Глобальна цифровізація вимагає стандартизації основних елементів ключових фінансових процесів. При цьому, кожна компонента МСФЗ володіє певним функціоналом щодо уніфікації подання, обробки, акумуляції та інтерпретації інформативних фінансових даних у певному контексті [13].

Стандартизація фінансової звітності в національному контексті шляхом інтеграції МСФЗ володіє низкою потенційних переваг в аспектах підвищення достовірності, точності та прозорості, а також оптимізації міжнародних взаємин на фінансовому ринку та підвищення інвестиційної привабливості (табл. 1).

Таблиця 1 Потенційні переваги адаптації підприємств до МСФЗ

Потенційна перевага	Специфічні особливості
Залучення капіталу	Інтеграція МСФЗ підвищує рівень доступності капіталу, розширює можливості кредитування та інтенсифікує рівень довіри інвесторів
Інтенсифікація рівня прозорості фінансової звітності	МСФЗ підвищують рівень достовірності, точності та фінансової звітності, що дозволяє безперешкодно порівнювати, аналізувати, інтерпретувати фінансові результати діяльності компаній у контексті публічного управління
Мінімізація витрат	Інтеграція універсальних інструментів МСФЗ скорочує витрати на ведення обліку фінансових операцій
Глобалізована універсальність	МСФЗ є затвердженими та успішно інтегрованими у переважній більшості розвинених країн світу, що інтенсифікує інвестиційний процес, сприяє ефективному обміну інформацією, залученню нових ринків
Забезпечення міжнародної конкурентоспроможності	Впровадження МСФЗ наділяє компанії перевагами на міжнародному фінансовому ринку, адже їх діяльність не потребує адаптації фінансової звітності до країни ведення діяльності чи економічної співпраці
Оптимізація системи управління	За посередництва МСФЗ компанії отримують доступ до вичерпної та достовірної фінансово-економічної інформації, що суттєво спрощує процес прийняття ефективних управлінських рішень

Джерело: власна розробка авторів.

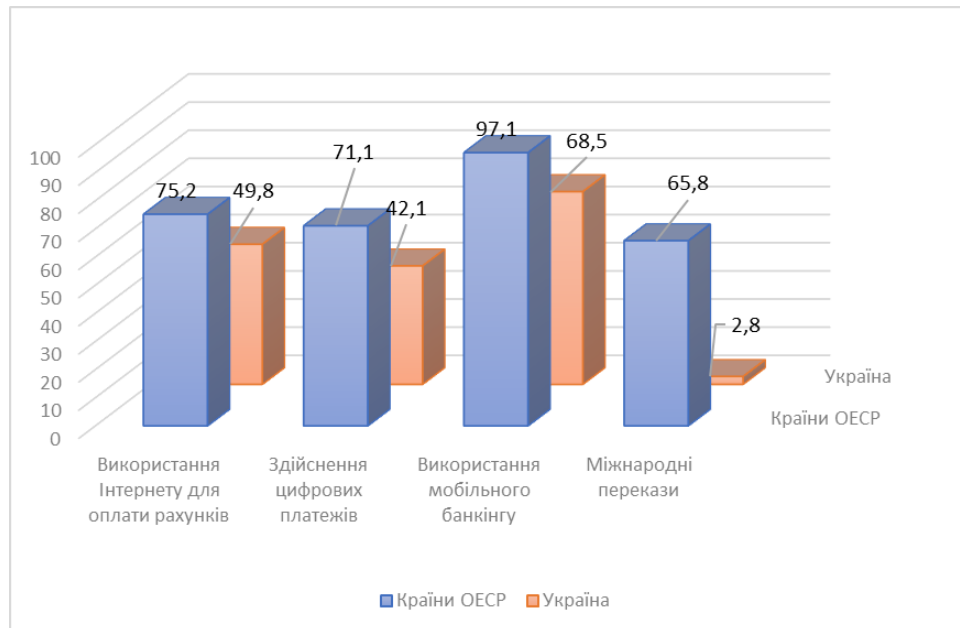
В умовах соціально-економічної нестабільності, що характерна для сучасного стану розвитку бізнес-сектору в Україні, формується очевидна необхідність оптимізації системи фінансової звітності з метою підвищення прозорості та достовірності, забезпечення конкурентних переваг компаній та розширення ринків їх діяльності. Активні євроінтеграційні процеси створюють передумови для інтеграції ефективною усталеної системи міжнародних стандартів, що підлягає регулярному перегляду та апгрейду. Процес повинен відбуватись в контексті національних реалій водночас із дотриманням усіх уніфікованих стандартів [14].

Інтеграція МСФЗ вимагає забезпечення підґрунтя для цифрового розвитку бізнесу, що передбачає вдосконалення фінансових технологій, стрімкий розвиток онлайн-платформ, підвищення діджитал-компетентності населення. Індикатори розвитку цифрової фінансової інклюзії суспільства України є значно нижчими, ніж у розвинених країнах ОЕСР (рис. 1).

Трансформація бізнес-процесів у цифровій економіці дає змогу бізнесу підвищити рівень фінансової безпеки, адже дозволяє роботизувати левову частку рутинних процесів, що підвищує ефективність управління ризиками та мінімізує ризик помилки та впливу людського фактора. Все це сприятливо впливає на процеси адаптації до МСФЗ.

Зазначимо, що у досліджуваному контексті виникає необхідність забезпечення відповідності кваліфікації трудового ресурсу міжнародним вимогам, що актуалізує організацію навчальних програм та курсів перекваліфікації для фінансових спеціалістів. Іншим дотичним викликом вбачається необхідність оптимізації нормативно-правового поля до вимог МСФЗ. Зокрема, апгрейду потребує податкове законодавство, уніфікація галузевої термінології, стандартизація звітності, із належним методичним забезпеченням з окреслених питань.

Інтеграція МСФЗ в українське фінансове поле потребує створення ефективною системи моніторингу та контролю, а також внутрішнього та незалежного аудиту. Аудит фінансової звітності позиціонується ключовим засобом підтвердження достовірності та неупередженості фінансової інформації, що дозволяє знизити фінансові ризики, інтенсифікувати рівень довіри зі сторони потенційних партнерів та інвесторів, підвищити конкурентоспроможність компанії.

Рисунок 1. Рівень цифрової фінансової інклюзивності у 2023 році, % населення
Джерело: Financial Inclusion Data. Global Findex [15].

Для того, щоб інтеграція МСФЗ в Україні була не вимушеною реальністю, а обґрунтованою необхідністю подальшого економічного розвитку, необхідно забезпечити злагоджену взаємодію між державою та бізнесом. Прозорість фінансової звітності, оперативна ідентифікація невідповідностей та контроль ефективності фінансово-господарської діяльності позиціонуються питаннями першочергової актуальності в умовах нестабільного середовища функціонування.

6. Висновки

Інтеграція міжнародних стандартів фінансової звітності у національне економічне середовище наділена потенціалом ефективного апгрейду процесів розвитку бізнесу, формуючи широкі можливості для розвитку. Серед основних переваг та можливостей, що виникають внаслідок впровадження МСФЗ, варто виділити оптимізацію кредитно-фінансового забезпечення бізнесу, нівелювання основних ризиків для інвесторів, мінімізацію витрат на інтеграцію системи стандартизації. Загалом, зазначене сприяє підвищенню інвестиційної привабливості бізнесу та підвищенню конкурентоспроможності компаній на міжнародному ринку.

Інтенсифікація рівня прозорості фінансової звітності та розвитку публічного управління в бізнес-секторі шляхом впровадження МСФЗ супроводжується певними ризиками та викликами, зокрема – підвищеною ресурсною потребою в адаптаційний період, необхідністю налагодження ефективної комунікації між зацікавленими сторонами, важливістю моніторингу та контролю.

Адаптація національного бізнес-сектору до МСФЗ сприятиме досягненню фінансової стабільності суб'єктів господарювання на національному ринку та успішній інтеграції до міжнародного бізнес-середовища. Разом з тим, інтеграція МСФЗ потребує адаптації шляхом комплексної реалізації інформаційних, організаційних, контрольних мір.

References

1. Skryl, V. V., & Bura, Ya. A. (2022). Rozvytok finansovoi sfery Ukrainy v umovakh yevrointehratsii [Development of the financial sector of Ukraine in the context of European integration]. In *Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference Development of the Financial Market in Ukraine: Threats, Problems, and Prospects* (pp. 12–14). Poltava: Natsionalnyi universytet imeni Yuriiia Kondratiuka. <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/12056> (in Ukrainian)
2. Kononenko, S., Kononenko, L., & Nazarova, H. (2023). Standartyzatsiia i sertyfikatsiia v obliku i audyti yak faktor pidvyshchennia nadiinosti ta doviry do informatsiinoho zabezpechennia korystuvachiv finansovoi

- zvitnosti [Standardization and certification in accounting and auditing as a factor in increasing the reliability and trust in the information support of financial reporting users]. *Nauka i Tekhnika Sohodni*, 9(23), 195–206. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-9\(23\)-195-206](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-9(23)-195-206) (in Ukrainian)
3. Orlov, I., & Zakharov, D. (2023). Doslidzhennia problemy zabezpechennia dostovirnosti intehrovanoї zvitnosti [Research of the problem of ensuring the reliability of integrated reporting]. *Problemy Teorii ta Metodolohii Bukhhalterskoho Obliku, Kontroliu i Analizu*, 1(54), 46–51. [https://doi.org/10.26642/pbo-2023-1\(54\)-46-51](https://doi.org/10.26642/pbo-2023-1(54)-46-51) (in Ukrainian)
4. Shushakova, I., Ziabchenkova, H., & Kozub, M. (2021). Kontseptsii zbyzhennia system bukhalterskoho obliku ta finansovoho zvituvannia [Concepts of convergence of accounting and financial reporting systems]. *Ekonomika ta Suspilstvo*, (30). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-9> (in Ukrainian)
5. Oneshko, S., Drozdova, O., & Ivanova, N. (2023). Shchodo zrostannia informatsiinoho potentsialu tsyfrovoho ekonomichnogo prostoru: Modernizatsiia bukhalterskoho obliku ta audytu v Ukraini [On the growth of the information potential of the digital economic space: Modernization of accounting and auditing in Ukraine]. *Akademichni Vizii*, (21). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/446> (in Ukrainian)
6. Isanshyna, H. Yu. (2019). Osoblyvosti zastosuvannia mizhnarodnykh standartiv bukhalterskoho obliku finansovoi zvitnosti v Ukraini [Features of the application of international accounting standards for financial reporting in Ukraine]. *Efektivna Ekonomika*, (4). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6994> (in Ukrainian)
7. Marenych, T. H. (2021). MSFZ v Ukraini: Problemy praktychnoho zaprovadzhennia [IFRS in Ukraine: Problems of practical implementation]. *Visnyk KhNAU. Seriya: Ekonomichni Nauky*, (1), 70–83. <https://doi.org/10.31359/2312-3427-2021-1-70> (in Ukrainian)
8. Nazarenko, O. (2023). Osoblyvosti formuvannia, konsolidatsii ta audytu pokaznykiv finansovoi zvitnosti biznes-subiektiv v konteksti mizhnarodnykh standartiv [Features of the formation, consolidation and audit of financial reporting indicators of business entities in the context of international standards]. In *Transformatsiia suspilnykh vidnosyn v umovakh tsyvilizatsiinykh zmin: Kolektyvna monohrafiia* (pp. 275–299). Kharkiv: SH NTM “Novyi kurs”. <https://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/10684> (in Ukrainian)
9. Sakun, A., & Prystemskyi, O. (2023). Arhumentuvannia roli oblikovoi polityky yak systemoutvoriuiuchoho instrumentu v bukhalterskomu prostori pidpriemnytstva [Argumentation of the role of accounting policy as a system-forming tool in the accounting space of entrepreneurship]. *Scientific Collection «InterConf+»*, 30(143), 80–90. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.02.2023.009> (in Ukrainian)
10. Alzeban, A. (2020). The impact of audit committee, CEO, and external auditor quality on the quality of financial reporting. *Corporate Governance*, 20(2), 263–279. <https://doi.org/10.1108/CG-07-2019-0204>
11. Albu, N., Albu, C., & Gray, S. (2020). Institutional factors and the impact of international financial reporting standards: The Central and Eastern European experience. *Accounting Forum*, 44(3), 184–214. <https://doi.org/10.1080/01559982.2019.1701793>
12. Al-Shaer, H. (2020). Sustainability reporting quality and post-audit financial reporting quality: Empirical evidence from the UK. *Business Strategy and the Environment*, 29(6), 2355–2373. <https://doi.org/10.1002/bse.2507>
13. Elliott, W., Fanning, K., & Peecher, M. (2020). Do investors value higher financial reporting quality, and can expanded audit reports unlock this value? *The Accounting Review*, 95(2), 141–165. <https://doi.org/10.2308/accr-52508>
14. Assad, N., & Alshurideh, M. (2020). Financial reporting quality, audit quality, and investment efficiency: Evidence from GCC economies. *WAFFEN-UND Kostumkunde Journal*, 11(3), 194–208. <https://surl.gd/kjlvyz>
15. Financial Inclusion Data. (2023). *Global Findex*. <http://globalfindex.worldbank.org>